

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

Науковий керівник: доктор філософії в галузі міжнародного права, асистент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Гребенюк Дмитро Олегович.

Басюк Вікторія Вікторівна

здобувачка вищої освіти 3-го курсу

факультету судового та міжнародного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РЕГУЛЮВАННІ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Міграційні процеси стали ключовим викликом сучасного глобалізованого світу. Вони охоплюють як добровільні переселення, так і вимушену міграцію через збройні конфлікти, економічні кризи, екологічні катастрофи чи політичні переслідування. Управління міграційними потоками виходить за рамки національних інтересів і потребує координації на міжнародному рівні. Міжнародні організації відіграють важливу роль у цьому процесі, сприяючи виробленню спільних підходів, моніторингу ситуації та підтримці як країн-донорів, так і країн-реципієнтів [1, с. 125].

Одним із ключових гравців у регулюванні міграційних процесів є Міжнародна організація з міграції (МОМ). Заснована у 1951 році, вона нині працює у понад 100 країнах, надаючи всебічну підтримку урядам та мігрантам. Діяльність МОМ включає гуманітарну допомогу біженцям, внутрішньо переміщеним особам та особам, які постраждали від природних катастроф чи конфліктів. МОМ координує програми добровільного повернення мігрантів до країн їхнього походження та забезпечує фінансову підтримку для їхньої реінтеграції. Організація проводить професійне навчання та підтримує розвиток малих підприємств серед мігрантів, стимулюючи економічний розвиток у країнах, з яких вони походять. У співпраці з урядами та міжнародними партнерами МОМ

працює над зменшенням негативних наслідків нерегульованої міграції, попереджаючи нелегальне переміщення людей та торгівлю ними [2, с. 109].

Організація Об'єднаних Націй також відіграє фундаментальну роль у регулюванні міграційних процесів та через свої спеціалізовані установи забезпечує захист прав мігрантів та координацію міжнародних зусиль, як-от Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) та Міжнародна організація праці (МОП). УВКБ ООН зосереджує зусилля на захисті прав біженців і шукачів притулку, а також на пошуку довгострокових рішень для переміщених осіб. Це включає інтеграцію біженців у країни, які їх приймають, репатріацію в безпечні регіони чи переселення в треті країни. Міжнародна організація праці (МОП) сприяє дотриманню прав трудових мігрантів та їх соціальному захисту. Також, допомагає запобігати трудовій експлуатації та дискримінації, розробляючи міжнародні стандарти у сфері праці. Організація підтримує ратифікацію конвенцій про трудову міграцію та стимулює національні уряди створювати умови для гідної праці [3, с 79].

На регіональному рівні функціонують ефективні механізми регулювання міграції. Прикладом комплексної політики є діяльність Європейського Союзу (ЄС). ЄС поєднує захист прав людини з контролем за міграційними потоками, зокрема через систему квот та механізми перерозподілу біженців між країнами-членами. Дублінська система визначає, яка держава відповідає за розгляд заявки на притулок, що дозволяє уникнути дублювання процедур. Крім управління внутрішніми потоками, ЄС активно співпрацює з країнами походження та транзиту мігрантів. Спеціальні угоди та партнерства спрямовані на усунення причин вимушеної міграції. Наприклад, угода між ЄС і Туреччиною передбачає утримання частини біженців на території Туреччини в обмін на фінансову підтримку та контроль за міграційними потоками в Європу.

Іншим важливим аспектом діяльності міжнародних організацій є боротьба з нелегальною міграцією та торгівлею людьми. Спільно з національними урядами та правоохоронними органами такі організації, як МОМ і ООН, розробляють механізми протидії злочинним мережам, які займаються контрабандою мігрантів.

Важливим кроком у цьому напрямку є Глобальний договір про безпечну, упорядковану та регульовану міграцію, прийнятий ООН у 2018 році. Він передбачає створення механізмів для боротьби з незаконною міграцією, захисту прав мігрантів та посилення міжнародного співробітництва [3, с. 101].

Інтеграція мігрантів у приймаючі суспільства є важливою умовою для забезпечення стабільності та соціальної згуртованості. Міжнародні організації розробляють програми, що сприяють включенню мігрантів у ринок праці, забезпечують доступ до освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг. Програми культурного обміну допомагають зменшити напругу між місцевими громадами та новоприбулими, сприяючи формуванню позитивного ставлення до мігрантів. Зокрема, МОМ та УВКБ ООН підтримують навчальні ініціативи для мігрантів, включаючи курси мови та підвищення професійної кваліфікації. Це підвищує конкурентоспроможність мігрантів на ринку праці та полегшує їхню адаптацію в новому середовищі. Уряди отримують від міжнародних організацій фінансову та експертну підтримку для розробки національних планів інтеграції, що забезпечує ефективність інтеграційних процесів на місцях [4, с. 26].

Отже, роль міжнародних організацій у регулюванні міграційних процесів є багатогранною та критично важливою. Вони сприяють координації зусиль між державами, забезпечують гуманітарну допомогу, захист прав мігрантів і розробку політик для зменшення негативних наслідків міграції. Спільна праця на глобальному та регіональному рівнях є запорукою ефективного управління міграцією, яка, з одного боку, збагачує суспільства, а з іншого – допомагає уникати соціальної напруги та конфліктів. Завдяки міжнародному співробітництву стає можливим перетворити міграцію з виклику на можливість для розвитку як окремих держав, так і всього світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Мануїлова К. В. Інституційна система регулювання міжнародної міграції. *Правова держава*. 2019. № 34. С. 125-130. URL : <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2019.34.169550>

2. Співробітництво з МОМ. Державна міграційна служба України. URL : <https://dmsu.gov.ua/diyalnist/mizhnarodne-spivrobitnicztvo/spivrobitnicztvo-z-mom.html>

3. Стахова Н. В., Іващук І. О., Живко М. А. Міжнародні міграційні процеси : навч. посіб. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 204 с.

4. Костенніков Д. М. Розробка механізмів заохочення іммігрантів до офіційного працевлаштування в Україні. 2023. No. 1. С. 22-39. URL : <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2023-1-02>

Ключові слова: міграційні процеси, МОМ, мігранти, ООН, МОП, міграційні потоки, міжнародне співробітництво.

Науковий керівник: доктор філософії в галузі міжнародного права, асистент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Гребенюк Дмитро Олегович.

Бєлова Лідія Максимівна

здобувачка 1-го курсу магістратури

факультету судового та міжнародного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВО НА ПРИТУЛОК У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ МІГРАЦІЙНИХ КРИЗ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Право на притулок є одним із ключових прав людини, закріплених у міжнародних актах, таких як Загальна декларація прав людини 1948 року (ст. 14) та Конвенція про статус біженців 1951 року. Це право передбачає можливість для осіб, які стикаються з переслідуваннями або загрозою для життя, отримати захист у безпечній країні. Однак сучасні міграційні кризи, спричинені війнами, економічною нестабільністю, змінами клімату та іншими факторами, ставлять міжнародну систему надання притулку перед серйозними викликами. Мільйони

Шевель Юлія Олегівна	
МІЖНАРОДНЕ ТА НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ У ПЕРІОД ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	166
Boiko Veronika	
THE ROLE OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT (ICC) IN THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS.....	170
СЕКЦІЯ № 4. МІЖНАРОДНЕ ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО.....	176
Загребнюк Дар'я Михайлівна	
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА ЗМІНА КЛІМАТУ.....	176
Степаненко Руслана Андріївна	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	180
СЕКЦІЯ № 5. МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО.....	185
Андрущенко Анна Олександрівна	
ПРОБЛЕМА НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ ТА БОРОТЬБА З НЕЮ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ.....	185
Басюк Вікторія Вікторівна	
РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РЕГУЛЮВАННІ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ....	189
Белова Лідія Максимівна	
ПРАВО НА ПРИТУЛОК У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ МІГРАЦІЙНИХ КРИЗ: МІЖНАРОДНО- ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	192
Бойко Альона Сергіївна	
ЩОДО ПИТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ БІЖЕНЦІВ ТА МІГРАНТІВ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	196
Димура Катерина Володимирівна	
МІГРАЦІЙНА КРИЗА В ЄС: ПОШУК БАЛАНСУ МІЖ БЕЗПЕКОЮ ТА ПРАВАМИ ЛЮДИНИ.....	201
Костенко Іван Віталійович	
РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У БОРОТЬБІ З НЕЗАКОННОЮ МІГРАЦІЄЮ.....	205
Кругієва Катерина Анатоліївна	
ЕВОЛЮЦІЯ МІГРАЦІЙНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ.....	209
Ліфєрова Владислава Владиславівна	
ОСОБИСТИЙ ЗАКОН УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ В НІМЕЧЧИНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	212
Пугач Марина Віталіївна	